

Forberedelse giver højere løn

Analysens hovedpointer

- Det mest afgørende når man skal forberede sig til lønforhandling er at tale om sin løn inden. Det er mindre afgørende, om man taler med familie, venner, kolleger eller DM.
- Lønstatistikker og indsamling af resultater er noget mindre vigtige, men virker stadig til at have en effekt.
- Åbenhed om løn på arbejdspladsen er ikke det samme som at have konkrete samtaler med sine kolleger.

Om analysen

Analysen er udarbejdet i november 2021 af Julius Gotthardt Møller og Martin Ærbo Vesterbæk fra DM. Analysen anvender tal DM's lønundersøgelse.

Kontakt

Hvis du har spørgsmål til analysen, kan du kontakte DM's analyseafdeling på analyse@dm.dk. Hvis du har spørgsmål til brug af analysen i pressen, kan du kontakte DM's pressevagt på 29 11 60 80.

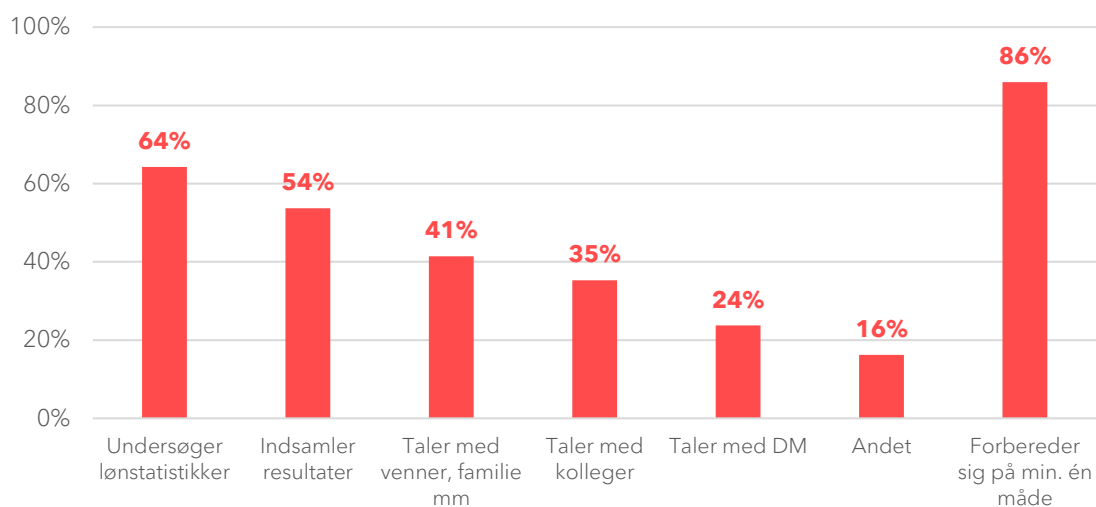
1. Langt de fleste forbereder sig til deres lønforhandling

I denne analyse kigger DM nærmere på svarene på lønundersøgelsen fra oktober 2021 fra de privatansatte medlemmer, der repræsenterer denne DM-medlemsgruppe. Der fokuseres udelukkende på beskæftigede akademikere uden ledelsesansvar, hvor akademikere her defineres som medlemmer med en kandidat eller ph.d.-grad.

Denne gruppe er blevet spurgt "hvordan forbereder du dig typisk til en lønforhandling?". Af de 1.202 personer, der har svaret på spørgsmålet, har størstedelen svaret at de forbereder sig til deres lønforhandling. Ud af de fem muligheder er den mest almindelige at undersøge lønstatistikker, hvilket 64 pct. gør. I den anden ende, er det hver fjerde, der taler med DM inden deres lønforhandling. Endelig er der 16 pct., der har svaret "andet, hvilket i langt de fleste tilfælde dækker over, at de ikke skal forhandle løn. Det er forskelligt, hvorvidt det skyldes, at de ikke har lønforhandlinger, der ikke er noget at forhandle om, eller at de forhandler kollektivt f.eks. gennem en tillidsrepræsentant.

Respondenterne har haft mulighed for at krydse flere svar af, og derfor kan søjlerne ikke summeres.

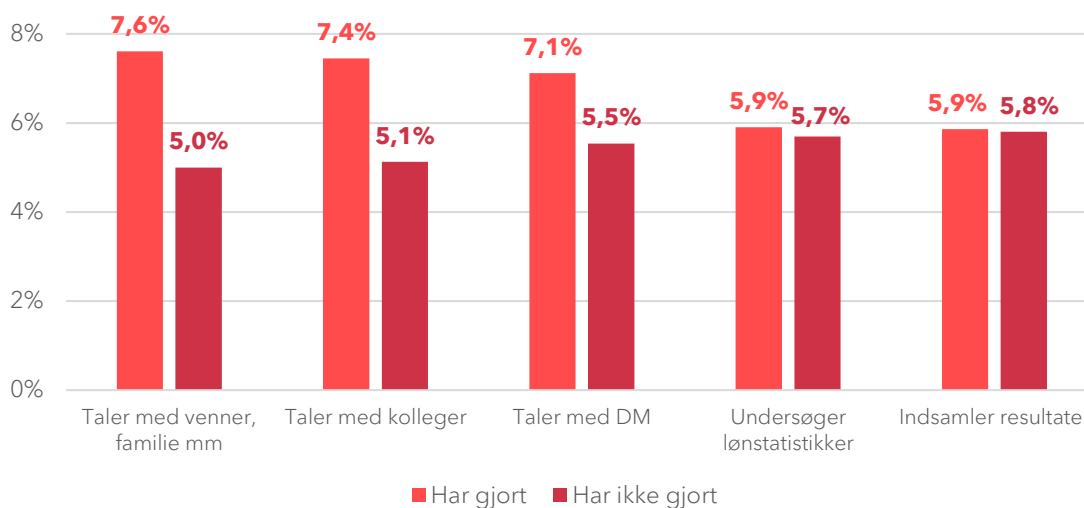
Figur 1. Hvordan forbereder folk sig på deres lønforhandling

2. Samtaler om løn er det mest effektive

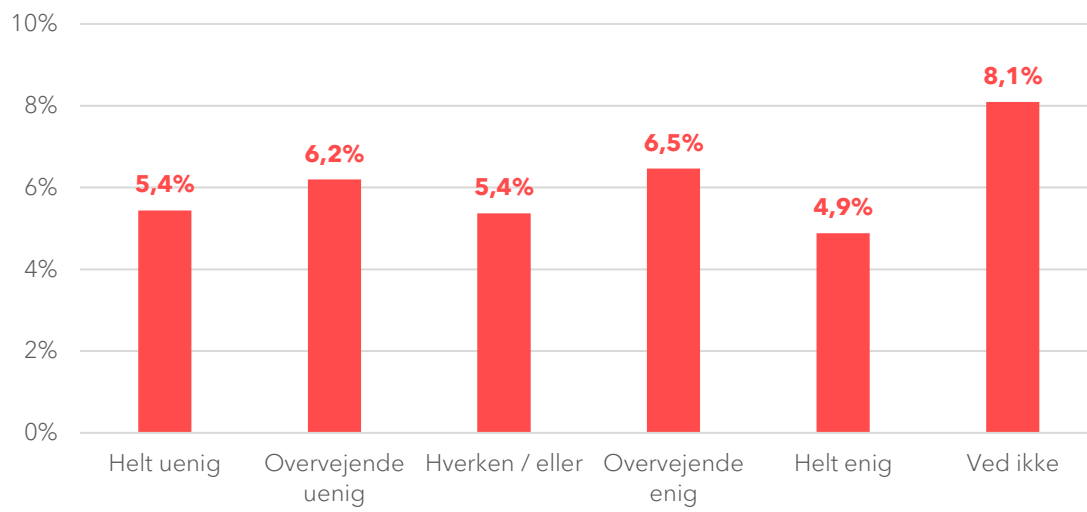
Ser man på, hvordan de forskellige typer af forberedelse har et sammenfald med lønstigninger, er der et klart mønster. Det er særligt det at tale om sin løn, der gør en forskel – og det er uanset om det er med familie, venner, kolleger eller DM. Med det ikke sagt, at det ikke også kan betale sig at indsamle resultater eller undersøge lønstatistikker, men effekten på lønstigningen er meget mindre.

Figur 2. Lønstigning for folk, der har forberedt sig, kontra dem, der ikke har

2.1. Samtaler om løn kræver mere end bare åbenhed om løn

I figuren ovenfor er det tydeligt, at det kan betale sig at tale om løn med sine kolleger. Ser man på lønstigningen svarer det til en næsten 50 pct. højere lønstigning, sammenlignet med dem, der ikke tager samtalen med deres kolleger. I lønundersøgelsen har vi også spurgt medlemmerne om de føler, at man taler åbent om løn på deres arbejdsplads på en 5-skala fra "Helt uenig" til "Helt enig", med mulighed for også at svare "Ved ikke". Ser man på lønstigningen for de medlemmer, der har svaret de forskellige bliver det tydeligt, at åbenhed om løn ikke har samme impact. Det kan eventuelt skyldes, at en stor åbenhed om løn også kan stamme fra en bred frustration med lønniveauet, og derfor ikke på samme måde er en forberedelse til at skulle forhandle løn.

Figur 3. Lønstigning, fordelt på hvorvidt der er åbenhed om løn på deres arbejdsplads

Sådan har vi gjort

Statistikken er udarbejdet af DM's sekretariat og bygger på de oplysninger, som privatansatte medlemmer har givet DM i løbet af oktober 2021.

I alt blev 8.797 privatansatte medlemmer spurgt om deres månedsløn i september 2021 og heraf har 2.610 svaret ved fristens udløb, hvilket giver en svarprocent på 29,7 procent.

I besvarelserne indgår bl.a. bachelorer og medlemmer, som har oplyst, at de har fået nyt job uden for privatområdet. Disse personer indgår ikke i privatlønstatistikken, og derfor er selve grundlaget for statistikken på 1.988 personer. For at kunne gennemføre den statistiske analyse i dette notat, blev stikprøven yderligere reduceret til de 1.202 personer, der har besvaret spørgsmålene om forberedelse til lønforhandlinger.

Af hensyn til den statistiske nøjagtighed og anonymitet er gennemsnittet for grupper med mindre end fem besvarelser ikke medtaget. Desuden er følgende retningslinjer fulgt i forbindelse med anonymisering:

- Gennemsnitstal og fraktiler vises kun, hvis antallet af svar er mindst fem
- Median vises kun, hvis antallet af svar er mindst 10
- 25 procent og 75 procent-fraktiler vises kun, hvis antallet af svar er mindst 20
- 90 procent-fraktil vises kun, hvis antallet af svar er mindst 50.

I lønstatistikken for privatansatte medlemmer bruger DM konsekvent bruttoløn. Bruttolønnen er udbetalt løn i september inklusive arbejdsgiverbidrag til eventuelle pensionsordninger, herunder bidrag til ATP og ferietillæg. Ferietillægget bliver beregnet som 1 procent af lønnen. For de medlemmer der har angivet, at de har modtaget en bonus i løbet af det seneste år, er værdien af den bonus delt med 12 og lagt oven i månedslønnen.